

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права

Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА БЗВП

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	014 Середня освіта: Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія: Історія, 081 Право: Право, 262 Правоохоронна діяльність: Правоохоронна діяльність, 293 Міжнародне право: Міжнародне право

Затверджено рішенням Ради з якості ННІП

Голова Ради з якості ННІП
Стогова Ольга Володимирівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Ільченко Олександр Васильович

Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки	Завідувач кафедри Ільченко Олександр Васильович
---	---

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Теоретична підготовка БЗВП
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки
Розробник(и)	Ільченко Олександр Васильович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 3 кред. ЄКТС, 90 год. Для денної форми навчання 60 год. становить контактна робота з викладачем (36 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 30 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітніх програм "Історія", "Право", "Міжнародне право", "Середня освіта (Історія)", "Правоохоронна діяльність"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів здатність застосовувати знання, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Національно-патріотична підготовка

Українська національна ідентичність та її ознаки: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Утвердження українського народу, як політичної нації і створення незалежної української держави. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.

Тема 2 Психологічна підготовка

Способи та методи психологічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку. Психічні реакції людини. Застосування прийомів та способів психологічного налаштування для виконання поставлених завдань.

Тема 3 Розвідувальна підготовка

Розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки; основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України. Аналіз інформації отриманої в ході спостереження. Види ворожих безпілотних літальних апаратів (далі – БпЛА), дронів-камікадзе, їх характеристики та порядок протидії їм.

Тема 4 Зв'язок та комунікація

Основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ. Типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.

Тема 5 Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)

Ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин. Уражаючі фактори зброї масового ураження. Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їх використання. Сигнали оповіщення про радіаційне, хімічне зараження та порядок дії особового складу у разі їх отримання. Дії особового складу на зараженій місцевості та під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат.

Тема 6 Військова топографія

Місцевість та її елементи. Основні види місцевості, їх тактичні властивості, способи вивчення місцевості, а також призначення, масштаби та характеристики топографічних карт. Топографічні карти Збройних Сил України. Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів.

Тема 7 Інженерна підготовка (мінна безпека).

Завдання, що виконують інженерні підрозділи. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї.

Тема 8 Статути Збройних Сил України.

Вимоги статутів Збройних Сил України; загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців. Принципи військової служби. Взаємовідносини між військовослужбовцями. Застосування вимог статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу. Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення. Положення Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України.

Тема 9 Домедична допомога

Вступ до протоколу курсу тактичної медицини "Tactical Combat Casualty Care" (ТССС). Призначення, склад, правила використання АМЗІ. Основні причини смертей на полі бою та заходи для збільшення виживання. Фази надання допомоги в ТССС та пріоритети під час кожної з них. Принципи надання допомоги в бойовій та небойовій обстановці на різній місцевості. Три основні цілі ТССС. Призначення, склад, правила використання АМЗІ. Домедична допомога на етапі "допомога під вогнем/під загрозою" (Care under fire/Threat, CUF).

Тема 10 Тактична підготовка

Призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України, їх організаційноштатна структура. Озброєння механізованого відділення. Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА. Основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення. Рекомендації щодо знешкодження БпЛА. Вивчення обов'язків солдата в бою, спостерігача, піднощика боеприпасів. Порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника. Порядок знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони. Порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дії у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника. Порядок дій у наступальному бою, завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА. Порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї. Порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу. Завдання вогневої (маневреної) групи.

Тема 11 Вогнева підготовка

Види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення, ТТХ, принципи її застосування. Призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій. Робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі. Огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби. Спорядження магазину, заряджання й розряджання автомата, постановка на запобіжник. Догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання. Можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їх усунення. Призначення, характеристика та будова коліматорних, оптичних денних та нічних прицілів (в тому числі іноземного виробництва). Порядок користування прицілами, догляду за ними та зберігання.

<p>Тема 12 Вживання</p> <p>Порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. Організація та облаштування місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; протидія впливу природних умов на організм людини. Принципами забезпечення життєдіяльності в польових умовах, вибір місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань.</p>
<p>Тема 13 Міжнародне гуманітарне право</p> <p>Основні терміни та поняття МГП. Поводження з військовополоненими. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП, зокрема з питань поведінки з військовополоненими. Основні вимоги наказу Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 “Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України”.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Реалізувати своє право громадянина у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військових обов'язків у запасі в мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності.
РН2	Користуватися теоретичними знаннями для обґрунтування практичних дій у сфері стрійової, вогневої, тактичної та інженерної підготовки; визначати основи військової безпеки та правил поведінки в особливих умовах.
РН3	Застосовувати отримані знання при прийнятті рішень у навчально-бойових ситуаціях, демонструвати усвідомлену мотивацію до служби та дисципліни;

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПР40	Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно- державних (національних) цінностей України. Програмні результати навчання
------	---

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР1	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему
ПР13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей

ПР19	Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України
------	---

Для спеціальності 081 Право:

ПР25	Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.
------	--

Для спеціальності 262 Правоохоронна діяльність:

ПР25	Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.
------	--

Для спеціальності 293 Міжнародне право:

ПР21	Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України
------	---

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПК1	ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПК2	ЗК20. Здатність здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПК1	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
-----	---

ПК2	ЗК 10. Здатність працювати в команді.
ПК3	ЗК12. Здатність здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

Для спеціальності 081 Право:

ПК1	ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
-----	--

Для спеціальності 262 Правоохоронна діяльність:

ПК1	ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
-----	--

Для спеціальності 293 Міжнародне право:

ПК1	ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
-----	---

8. Види навчальних занять

Тема 1. Національно-патріотична підготовка	
Лк1	"Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи." (денна) Українська національна ідентичність та її ознаки: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Утвердження українського народу, як політичної нації і створення незалежної української держави. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.
Тема 2. Психологічна підготовка	
Лк2	". Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку." (денна) Способи та методи психологічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку. Психічні реакції людини. Застосування прийомів та способів психологічного налаштування для виконання поставлених завдань.

Пр1 "Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку." (денна)

Ознайомлення зі стресовими станами, способами та методами саморегуляції, застосування їх на практиці. Ознайомлення із психічними реакціями людини, вивчення карток першої психологічної допомоги, практичні вправи з психологічної допомоги.

Тема 3. Розвідувальна підготовка

Лк3 "Розвідувальні ознаки розташування противника ділянка місцевості та тактики ведення ним бойових дій" (денна)

Розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки; основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України. Аналіз інформації отриманої в ході спостереження. Види ворожих безпілотних літальних апаратів (далі – БпЛА), дронів-камікадзе, їх характеристики та порядок протидії їм.

Тема 4. Зв'язок та комунікація

Лк4 "Військова комунікація" (денна)

Військова комунікація – як джерело всеобізнаності. Вертикальна та горизонтальна комунікація. Приклади військової комунікації, які в бойовій обстановці відіграли роль в досягненні результату та приклади з відсутністю комунікації та наслідків (до яких це може призвести).

Пр2 "Основи зв'язку" (денна)

Способи зв'язку та вимоги до них. Тактичні сигнальні жести. способи зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій, мова жестів, яка застосовується в ситуаціях безпосереднього контакту з ворогом, у той же час як інші засоби зв'язку застосовувати дуже важко, які є демаскуючим фактором.

Тема 5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)

Лк5 "Уражаючі фактори зброї масового ураження" (денна)

Ознаки ядерного вибуху, застосування брудних боєприпасів, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин, а також стосовно шкоди, яку завдають уражаючі фактори ядерної зброї, та способи захисту від неї. Знаки, які використовуються для позначення районів забруднення, способи визначення рівня забруднення за допомогою приладів і пристосувань.

Лк6 "Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості" (денна)

Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їх використання. Сигнали оповіщення про радіаційне, хімічне зараження та порядок дії особового складу у разі їх отримання. Дії особового складу на зараженій місцевості та під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат.

Пр3 "Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості" (денна)

Призначення, будова протигазу та склад комплекту загальновійськового захисного комплекту, порядок користування протигазом та загальновійськовим захисним комплектом. Виконання нормативів із ЗЗМУ №1, 4а, 4б, 8.

Тема 6. Військова топографія

Лк7 "Топографічні карти. Орієнтування на місцевості." (денна)

Місцевість та її елементи. Топографічні карти Збройних Сил України. Предмет і завдання військової топографії, місцевість та її елементи, основні види місцевості, їх тактичні властивості, способи вивчення місцевості, призначення, масштаби та характеристики топографічних карт.

Пр4 "Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів" (денна)

Способи орієнтування на місцевості, відпрацювання завдання з визначення сторін світу різними способами. Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів.

Тема 7. Інженерна підготовка (мінна безпека).

Лк8 "Інженерне обладнання та маскуванню позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА" (денна)

Порядок вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби. Особливості вибору місця обладнання парного окопу. Послідовність їх фортифікаційного обладнання в комплексі із застосуванням сканера (детектора) виявлення БпЛА. Сутність маскуванню. Принципи та основні правила маскуванню

Лк9 "Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх встановлення, знешкодження та подолання." (денна)

Протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження. Невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання. Дії у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Лк10 "Мінна безпека." (денна)

Класифікація вибухонебезпечних предметів (саморобних вибухових пристроїв) та можливі місця їх встановлення, види тротилових шашок, підрильники, різновиди детонуючих шнурів. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї. Дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Тема 8. Статути Збройних Сил України.

Лк11 "Взаємовідносини між військовослужбовцями" (денна)

Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням. Порядок віддання і виконання наказів. Основні положення Статуту внутрішньої служби ЗС України в розрізі теми заняття. Військова поведінка та ввічливість військовослужбовців .

Тема 9. Домедична допомога

Лк12 "Планування та організація домедичної допомоги на етапі "допомога під вогнем" (CUF)" (денна)

Вступ до протоколу курсу тактичної медицини "Tactical Combat Casualty Care" (далі – ТССС). Призначення, склад, правила використання АМЗІ. Основні причини смертей на полі бою та заходи для збільшення виживання. Фази надання допомоги в ТССС та пріоритети під час кожної з них. Принципи надання допомоги в бойовій та небойовій обстановці на різній місцевості. Три основні цілі ТССС. Домедична допомога на етапі "допомога під вогнем/під загрозою" (Care under fire/Threat, CUF). Накладання турнікетів на етапі "допомога під вогнем".

Лк13 "Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care)" (денна)

Принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC). Розгляд принципів витягування постраждалого з місця поранення з урахуванням специфіки підрозділу. Здійснення огляду масових кровотеч у тактичних умовах. Визначення місць на тілі людини, де можна застосовувати прямий та непрямий тиск для зупинки кровотеч. Прокідність дихальних шляхів.

Пр5 "Планування та організація домедичної допомоги на етапі "допомога під вогнем" (CUF)" (денна)

Способи та методи евакуації. Одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника. двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию. Способи накладання турнікетів.

Тема 10. Тактична підготовка

Лк14 "Організація та структура підрозділів родів військ СВ ЗС України" (денна)

Призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України, їх організаційноштатна структура. Озброєння механізованого відділення. Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА. Основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення. Рекомендації щодо знешкодження БпЛА. Вивчення обов'язків солдата в бою, спостерігача, піднощика боєприпасів

Лк15 "Дії солдата в оборонному бою. Порядок дії солдата при наступі." (денна)

Порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника. Порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони. Порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дії у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника. Порядок дій у наступальному бою, завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА. Порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї. Порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу. Завдання вогневої (маневреної) групи.

Тема 11. Вогнева підготовка

Лк16 "Стрілецька зброя" (денна)

Види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення, ТТХ, принципи її застосування. Призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій. Робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі. Огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби. Спорядження магазину, заряджання й розряджання автомата, постановка на запобіжник. Догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання. Можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їх усунення. Призначення, характеристика та будова коліматорних, оптичних денних та нічних прицілів (в тому числі іноземного виробництва). Порядок користування прицілами, догляду за ними та зберігання

Пр6 "Стрілецька зброя" (денна)

Призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій. Робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі. Огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби. Спорядження магазину, заряджання й розряджання автомата, постановка на запобіжник. Догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання. Можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їх усунення.

Пр7 "Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю). Відпрацювання утримання зброї в різних положеннях." (денна)

Положення, які використовуються для стрільби з автомата, демонструє, як їх приймати. Приймання різних положень для стрільби. Відпрацювання утримання зброї в положенні для стрільби стоячи, з коліна, лежачи, у русі, у пішому порядку.

Пр8 "Поводження зі зброєю. Вирішення вогневих завдань." (денна)

Тренування плавного спуску спускового гачка при утриманні зброї в різних положеннях. Відпрацювання поворотів та розворотів із мінімізацією стрілка в різних положеннях. Розряджання зброї після виконання стрільби з різних положень і надання до огляду зброї після розряджання. Виконання завдань із визначення відстані до цілі, поправок на погодні умови, вивчення правил стрільби.

Пр9 "Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї." (денна)

Призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї. Нормальні (табличні) умови стрільби. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям. Вивчення правил стрільби та вирішення вогневих завдань

Пр10 "Ручні гранати." (денна)

Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Навчання здобувачів освіти правильному метанню гранати на дальність та влучність із різних положень. Метання навчально-імітаційних гранат у пішому порядку.

<p>Пр11 "Ручні гранати" (денна)</p> <p>Порядок дій особового складу під час швидкісного метання гранат. Особливості метання ручних гранат в лісній місцевості, в урбанізованій місцевості. Особливості метання ручних гранат в лісній місцевості, в урбанізованій місцевості. Початкової вправи "Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісній місцевості" (не менше 2-х разів); початкової вправи "Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)" (не менше 2-х разів). Особливості підготовки до метання ручної кумулятивної гранати. початкової вправи з метання ручної кумулятивної гранати з місця (не менше 2-х разів)</p>
<p>Пр12 "Навчання кучності стрільби з різних положень на навчальнотренувальних засобах (електронний, мультимедійний, лазерний тир, тощо)" (денна)</p> <p>Виконання: підготовчої вправи "Навчання кучності стрільби з положення "лежачи" на відстані 25 м"; підготовчої вправи "Навчання кучності стрільби з різних положень" на відстані 25 м"; підготовчої вправи "Навчання кучності стрільби з різних положень" на відстані 100 м".</p>
<p>Тема 12. Вживання</p>
<p>Лк17 "Забезпечення життєдіяльності" (денна)</p> <p>Ознайомлення з базовими принципами забезпечення життєдіяльності в польових умовах, вибор місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань.</p>
<p>Тема 13. Міжнародне гуманітарне право</p>
<p>Лк18 "Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни" (денна)</p> <p>Основні терміни та поняття МГП. Поводження з військовополоненими. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП, зокрема з питань поведження з військовополоненими. Вимоги наказу Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 "Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України".</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Самостійне навчання

Лекції надають студентам матеріали для отримання знань, необхідних для застосування на практиці, охоплюють основний теоретичний матеріал тем навчальної дисципліни та є основою для самостійного навчання студентів. На практичних заняттях здобувачі освіти демонструють отримані знання шляхом виконання індивідуальних занять та застосовують вміння та навички шляхом виконання нормативів. Самостійне навчання спрямоване на підготовку до виконання практичних завдань та тренінг для виконання нормативів. (РН1).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Інтерактивні лекції
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Підготовка до практикуму

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	отримання інформації про поточний рівень навчальних досягнень студентів шляхом опитування по темі лекційного матеріалу.	Протягом лекційного заняття on-line on-line спілкування	on-line спілкування

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Звіт за результатами виконання практичних робіт	Оцінювання результатів виконання завдань на платформі MIX.	До кінця практичного заняття	Особистий контакт, платформа MIX, e-mail, особистий кабінет
МСО2 Виступ (виконання нормативів)	Оцінювання за результатами виконання нормативних вправ	Протягом практичного заняття	Offline спілкування

МСО3 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Виконання кейсів та обговорення їх на практичних заняттях, викладач надає коментарі виконаних завдань, підводить підсумки.	8	Коментарі викладача
--	--	---	---------------------

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		40	
		40	Так
МСО2. Виступ (виконання нормативів)		20	
		20	Так
МСО3. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		40	
		40	Ні

Оцінка формується таким чином: МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт: $16 \times 3 + 2 \times 2 = 52$ МСО2. Виступ (виконання нормативів) $12 \times 4 = 48$

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН2	Об'єкти навколишнього середовища
ЗН3	Спортивні споруди/приміщення та обладнання
ЗН4	Фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання
ЗН5	Графічні засоби (малюнки, креслення, географічні карти, схеми, плакати тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Комплексне тактичне заняття. ДМ до СТІ 000Г(Б).100Л. (за програмою базової загально-військової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів). 2025, версія 5.

2	Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту. ДМ до СТІ 000Г(Б).15Л. Курс індивідуальної підготовки за програмою базової загально-військової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів). 2025, версія 5.
3	Інженерна підготовка (мінна безпека). ДМ до СТІ 000Г(Б).16Л. Курс індивідуальної підготовки за програмою базової загально-військової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів), 2025, версія 5.
4	Вживання. ДМ до СТІ 000Г(Б).53Л. Курс індивідуальної підготовки за програмою базової загально-військової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів), 2025, версія 5.
5	Військова топографія. ДМ до СТІ 000Г(Б).20Л. Курс індивідуальної підготовки за програмою базової загально-військової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів). 2025, версія 5.
Допоміжна література	
1	Вовчук С.Г., Павлюк В.В. Організація радіаційного та хімічного захисту населення: навчальний посібник . Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Рівненської області. Рівно. 2018. - 217 с.
2	Шмаль С.Г. Підручник “Військова топографія” . Київ. 2018 р.- 348 с.
3	Зайцев Д.В., Наконечний А.П., Пахарев С.О., Луценко І. О. Військова розвідка : навчальний посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2016. – 335 с
4	Довідник “З військової топографії” затверджений командувачем Сил Підтримки ЗС України 17.01.2023 р.
5	Клочков В. Організація психологічної підготовки у Збройних Силах України: навч.-метод. посіб. Київ. НДЦ ГП ЗС України, 2023. – 325 с.
6	Arun Dawson, Aleix Nadal. Concept to Combat: The Royal Air Force, Small Drones and the War in Ukraine. European Review of International Studies. 2024, vol. 11, 2024, pp. 321–357. URL: https://brill.com/view/journals/eris/11/3/article-p321_002.xml?srsltid=AfmBOore7eYxGGwwCeDTgO9hcjweFU1gQ7Jos0wvVA1GxRVeXxnmmp0k&ebody=pdf-130820
7	Holodnyk Y., Boiko V., Ilchenko O., Glukh M., Chudyk N., Podkopaev S., Vasylenko M. (2024). Organization of operation of courts and prosecutor's office in term of martial law: experience of Ukraine. Lex Humana (ISSN 2175-0947), 2024. 16(1), 494–513. Retrieved from https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2947
8	Ільченко О.В., Лимонько А.О. Актуальні проблеми встановлення кримінальної відповідальності за створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Галицькі студії: юридичні науки. 2023. № 4. – С 82-88.
9	Ільченко О.В., Денисенко С.І., Бойові роботи як сучасний виклик міжнародному гуманітарному праву. Visegrad Journal on Human Rights. м. Варшава , 2021. Том 5, випуск 1. С. 68-72.

10	Ruppert, L. Affective atmospheres of weapons technologies: The case of battle drones, combat fighters and bodies in contemporary German geopolitics. <i>Emotion, Space and Society</i> . 2022, vol. 45. URL: https://www.sciencedirect.com/journal/emotion-space-and-society/vol/45/suppl/C
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80 ((поточна редакція від 01.01.2020р.).
2	Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ (редакція від 12.09.2025.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text
3	Закон України «Про Збройні Сили України» від 6 грудня 1991 року № 1934-ХІІ (поточна редакція від 28.08.2025р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text
4	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487 Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів(поточна редакція від 11.09.2025 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-%D0%BF#Text
5	Закон України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24 березня 1999 року № 548-ХІV (поточна редакція від 18.12.2024р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text
6	Закон України «Про Статут гарнізонної та вартової служби Збройних Сил України» 24 березня 1999 року № 550-ХІV (поточна редакція від 09.08.2024р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-14#Text
7	Закон України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» від 24 березня 1999 року № 551-ХІV (поточна редакція від 09.08.2024р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text
8	Закон України «Про Стройовий статут Збройних Сил України» від 24 березня 1999 року № 549-ХІV (поточна редакція від 01.10.2020р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/549-14#Text
9	Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України. Наказ Міністерства оборони України від 23.03.2017 № 164. Поточна редакція від 27.11.2018р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text
10	Закон України «Про оборону України» № 1932-ХІІ від 6 грудня 1991 року (редакція від 09.07.2025р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text
11	Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 2469-VIII (редакція від 30.08.2025р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Національно-патріотична підготовка	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
2	Психологічна підготовка	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Розвідувальна підготовка	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
4	Зв'язок та комунікація	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
6	Військова топографія	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Інженерна підготовка (мінна безпека).	7.5	6	6	0	0	1.5	1.5	0	0	0	0
8	Статути Збройних Сил України.	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
9	Домедична допомога	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
10	Тактична підготовка	5	4	4	0	0	1	1	0	0	0	0
11	Вогнева підготовка	20	16	2	14	0	4	0.5	3.5	0	0	0
12	Вживання	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
13	Міжнародне гуманітарне право	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	інші індивідуальні завдання	9	0	0	0	0	9	0	0	0	0	9
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>90</i>	<i>60</i>	<i>36</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>9</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>9</i>

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Теоретична підготовка БЗВП»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл Спеціальність та освітня програма 014 Середня освіта: Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія: Історія, 081 Право: Право, 262 Правоохоронна діяльність: Правоохоронна діяльність, 293 Міжнародне право: Міжнародне право Форма здобуття освіти денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Ільченко Олександр Васильович
Контактна інформація викладача	Електронна пошта: o.ilchenko@yur.sumdu.edu.ua тел. +380503073148
Час та місце проведення консультацій	Кожної середи о 14.00. год. ауд. К3-201
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google Meet: https://meet.google.com/jpz-sgoo-rjo?hs=122&authuser=1
Посилання на робочу програму в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/ef19df14d7d8289e7e0676e02c5768425914039
Засоби зворотного зв'язку	o.ilchenko@yur.sumdu.edu.ua

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Усі роботи, визначені робочою програмою, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час всіх видів контрольних заходів списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації, списування. Усі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання зі зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту оголошується викладачем на початку курсу. Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених робочою програмою навчальної дисципліни

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні матеріалів із джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених робочою програмою навчальної дисципліни, здобувачі освіти обов'язково мають дотримуватися умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, участь у програмах академічної мобільності) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Якщо за результатами всіх контрольних заходів отримана сума балів відповідає позитивній оцінці (обов'язковою є умова виконання усіх вимог, визначених РП НД та регламентом), вона є підсумковою, перескладання позитивної оцінки з метою підвищення не здійснюється.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету, з урахуванням установлених строків, форм контролю та процедур повторного складання контрольних заходів.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження та розгляду звернень здобувачів вищої освіти щодо оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету.

Критерії оцінювання

Перший семестр вивчення

МСО3. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист), 40 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 36-40 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 30-35 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 24-29 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-23 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт, 40 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 36-40 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 30-35 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 24-29 балів

2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-23 балів
МСО2. Виступ (виконання нормативів), 20 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 18-20 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 15-17 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 12-14 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-11 балів